

Stigende inflammation med højere indtag af grønlandsk kost

Let inflammation (betændelsesreaktion) er involveret i blandt andet udviklingen af åreforkalkning og diabetes, og graden af inflammation er en markør for graden af åreforkalkning og risikoen for blodpropper. Vores mål var at undersøge sammenhængen mellem grønlandsk kost og inflammation for at belyse mulige helbredseffekter af den grønlandske kost.

Vi målte to forskellige markører for inflammation i blodprøver fra 535 personer, der boede i Nuuk eller Ammassalik. YKL-40 beskriver graden af inflammation, karnydannelse og celledød, og er samtidig en direkte markør for hjerte- karsygdom. YKL-40 produceres af immunsystemets egne celler. Den anden markør var CRP, som laves i leverceller. Den er en meget udbredt markør for inflammation, som også er vist at associere med åreforkalkning og risikoen for blodpropper. Indtag af grønlandsk kost blev vurderet via et spørgeskema om hyppighed af indtag af sæl, hval, fisk, moskus, rensdyr, hare og fugl fanget i Grønland.

Resultaterne viste overraskende, at med et gradvist stigende indtag af grønlandsk kost var der en øget inflammation vurderet ved både YKL-40 og CRP. Dette fund blev bekræftet ved analyser, hvor der blev taget højde for andre faktorer som alder, rygning, alkoholindtag, BMI, køn og etnicitet (se figur)

Det er vist, at n-3 fedtsyrer, som findes i den grønlandske kost, hæmmer produktionen af de faktorer, der skaber inflammation. Det er også vist, at n-3 fedtsyrer associerer med lavere inflammatorisk aktivitet. Hvorfor fandt vi så det modsatte?

Vi undersøgte ikke n-3 fedtsyrer, men grønlandsk kost. Den grønlandske kost indeholder andet end n-3 fedtsyrer. Efter nogle uventede fund i Canada har der de senere år været fokus på forurening i den marine kost i Arktis. Forureningsstoffet polychloreret biphenyl er f.eks. vist at øge graden af inflammation i blodkar, og dyr fra havet har et højt indhold af POP'er. Det må derfor overvejes, om disse kan have bidraget til fundene i undersøgelsen. Hvis det er tilfældet, kan konsekvensen være, at inflammation induceret af POP'er har bidraget til stigningen i forekomsten af sygdomme relateret til åreforkalkning, der er set i Grønland de senere år. Dette er målet for videre forskning.

Stig Andersen, Louise Holm Schæbel
Arctic Health Research Centre
Aalborg University Hospital

